

Fractie D66
Mevrouw A. Hoog Antink

Uw brief van	: 21 februari 2021	Ref.	: Van Wamel-Drageeva / van Westen
Uw kenmerk	: 10819235	Tel.	: 073-6153237
Afdeling	: WXL/Strategie en Beleid	E-mail	: a.vanwamel@s-hertogenbosch.nl
Zaaknummer	: 10855152	Bijlage(n)	:
Datum	: 9 maart 2021		
Onderwerp	: Uw vragen ex. art. 71 RvO over: 'Taalachterstanden en huisvesting nieuwkomers'		

Geachte mevrouw Hoog Antink,

In uw brief van 21 februari 2021 stelt u raadvragen ex artikel 71 Reglement van Orde over de 'Taalachterstanden en huisvesting nieuwkomers'.

Ten eerste willen we benadrukken dat we uw mening over het belang van de taal volledig onderschrijven. Door de Nederlandse taal te leren, vergroten inburgeraars hun kans op werk. En door te werken, burgeren zij in. We vinden het belangrijk dat iedereen mee doet in de samenleving.

In deze brief geven we u antwoorden op uw vragen.

Taalachterstanden statushouders

Vraag 1:

Bent u bekend met de groeiende taalachterstanden bij statushouders in coronatijd? En herkent u eenzelfde beeld voor statushouders woonachtig in onze gemeente?

Antwoord: Ja, we zijn bekend met de groeiende taalachterstanden bij statushouders in Coronatijd. Met betrekking tot de statushouders die in 's-Hertogenbosch woonachtig zijn, is het beeld gedeeltelijk vergelijkbaar met het beeld in de rest van Nederland.

Vanwege de beperkingen voor klassikaal onderwijs door COVID-19, krijgen statushouders - net als in de rest van Nederland - in 's-Hertogenbosch digitaal inburgeringsonderwijs aangeboden door de taalscholen. In de praktijk blijkt dit heel lastig, onder meer door de volgende redenen:

- De inburgeraars moeten toestemming geven voor online-onderwijs omdat de vorm van lessen is veranderd. Een gedeelte van de inburgeraars heeft geweigerd toestemming te geven omdat zij de voorkeur geven aan het volgen van klassikale lessen. Deze inburgeraars willen de lening die zij hebben bij de Dienst Uitvoerend Onderwijs inzetten voor klassikaal onderwijs en niet voor digitale lessen. De inburgeringsaanbieders en de gemeente kunnen en willen geen

toestemming afdwingen voor het volgen van online lessen bij de inburgeraars. De inburgeraars die wel toestemming hebben gegeven, volgen online lessen.

- Een aantal van de inburgeraars kan de digitale lessen niet volgen omdat zij niet digitaal vaardig zijn.
- De regels omtrent het aanbieden van online-onderwijs voor analfabete inburgeraars worden regelmatig veranderd door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Na vele verzoeken van gemeenten en taalaanbieders heeft het Rijk besloten om online-onderwijs mogelijk te maken voor analfabeten vanaf 6 april 2021. Dit onder de voorwaarde dat de statushouders digitaal vaardig zijn. De analfabete inburgeraars waarvan het contract bij een taalaanbieder is gesloten na 16 december 2020 mogen geen digitaal onderwijs volgen.

Wat het beeld in 's-Hertogenbosch anders maakt, is het bestaan van het Bossche taalnetwerk. Dit netwerk (met daarin verschillende taalpartners) biedt laagdrempelige cursussen op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden.

Deze cursussen zijn geen vervanging van het inburgeringsonderwijs maar zorgen er wel voor dat mensen toch aan hun taalontwikkeling konden werken en dragen waar mogelijk bij aan het ontwikkelen van digitale vaardigheden, zodat de stap naar het volgen van online-onderwijs door inburgeraars. De cursussen van het Bossche Taalnetwerk zijn tijdens de Coronaperiode doorgegaan met de benodigde aanpassingen. Daar is door statushouders veel gebruik van gemaakt.

Vraag 2:

Welke extra maatregelen heeft u het afgelopen jaar genomen om taalachterstanden onder statushouders aan te pakken?

Antwoord: Binnen de beperkingen van deze maatregelen proberen we ruimte te vinden om taalachterstanden onder statushouders tegen te gaan. Bijvoorbeeld:

- Ongeacht dat we nog niet verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de Wet inburgering, hebben we regelmatig contact met een aantal inburgeringsaanbieders om de voortgang van het inburgeringsonderwijs te bespreken en te monitoren.
- De subsidie aan het Bossche Taalnetwerk is op peil gehouden ondanks het wegvallen van de klassikale lessen voor grote groepen. We hebben onze partners van het Bossche Taalnetwerk gestimuleerd om een alternatieve (online) vorm van les aan te bieden zodat de inburgeraars taallessen kunnen blijven krijgen. Deze digitale taallessen zijn voor de Bosschenaren, dus ook de statushouders, kosteloos.
- Na de eerste lockdown zijn we medio 2020 direct opnieuw gestart met taallessen voor statushouders bij Weener XL. Alle mogelijkheden die er zijn om te werken aan taalontwikkeling pakken we met beide handen aan.
- Bij Weener XL hebben we in mei 2020 een informatiepunt geopend voor alle nieuwkomers van de stad. We helpen graag de nieuwkomers met informatie over verschillende onderwerpen waaronder inburgering en taalonderwijs.
- We zijn in –oktober 2020 - gestart met een project bij een re-integratiebureau waarin de deelnemende statushouders één op één taallessen krijgen op de werkvloer. Zo combineren we re-integratie met taalverwerving.
- Vanaf eind maart starten we met privé taal- en computerlessen bij Weener XL. Dit doen we in samenwerking met ABC Leer Mee. Uiteraard met inachtneming van de Coronamaatregelen.
- We lobbyen op landelijk niveau voor extra budget voor het inburgeringsonderwijs in Coronatijd. Met dit extra budget hopen we meer inburgeraars te bewegen om online-onderwijs

te volgen en om te kunnen investeren we in digitale vaardigheden onder inburgeraars zodat de drempel voor online-onderwijs minder groot wordt.

Vraag 3: Bent u het met ons eens dat juist in deze tijd de statushouders niet vergeten mogen worden en er extra inzet moet worden op het bieden van taallessen en begeleiding naar werk? Zo ja, wat gaat u hier aan doen?

Antwoord: Ja, we zijn het er mee eens, die inzet hebben we gepleegd (zie antwoord op vraag 2) en blijven we plegen. We starten binnenkort met een pilot voor de inburgeraars die onder de huidige wetgeving vallen. We gaan deze doelgroep actief begeleiden naar werk in combinatie met inburgeringsonderwijs en aanvullende taallessen. Als klassikale inburgeringsonderwijs (nog) niet mogelijk is, gaan we de inburgeraars actief benaderen en taallessen via het Bossche taalnetwerk aanbieden. Daarnaast blijven we aandacht vragen bij Provincie en Rijk voor extra middelen voor het inburgeringsonderwijs in Coronatijd.

Vraag 4: Bent u bereid de extra inzet voor deze doelgroep voortaan mee te nemen in uw periodieke overzicht met maatregelen in het kader van de corona-aanpak?

Antwoord: Ja.

Huisvesting statushouders

Vraag 1: Hoe komt het dat er een achterstand is in het huisvesten van statushouders?

Antwoord: Zoals in uw brief beschreven, bepaalt het Rijk een halfjaarlijkse taakstelling. Die taakstelling wordt gebaseerd op een inschatting van het aantal vergunningen dat de IND verwacht te gaan verlenen. Vervolgens worden er gedurende het half jaar statushouders gekoppeld aan een specifieke gemeente, die dan verantwoordelijk is voor de huisvesting van die statushouders. Wij hebben afspraken met de corporaties over het invullen van deze huisvestingsopgave. Over de resultaten van de taakstelling informeren wij u periodiek via het overzicht interbestuurlijk toezicht van de provincie.

In 2018 en 2019 heeft de IND minder vergunningen verleend dan verwacht. Daardoor hebben wij in die periode als gemeente veel minder statushouders 'gekoppeld' gekregen, dan voor de taakstelling nodig was. Alle aan ons gekoppelde statushouders zijn gehuisvest. Doordat het systeem van de taakstelling van het Rijk niet goed aansluit bij de uitvoering bij de IND, is de voorsprong die we in 2017 hadden opgebouwd in een achterstand veranderd. Door de te hoge taakstelling, of het gebrek aan koppelingen, was die achterstand op 1 juli 2019 het grootst en bedroeg toen 85 personen. Omdat de achterstand op een later moment ingehaald moet worden, zorgt het rijksbeleid op deze manier voor een extra druk op onze lokale woningmarkt. Wij hebben veelvuldig aandacht gevraagd voor het verbeteren van het systeem, bij Provincie, Rijk en COA.

Doordat we in 2020 weer meer statushouders gekoppeld kregen, konden we dankzij de inzet van de corporaties de reguliere taakstelling invullen én de achterstand terugbrengen tot slechts 14 personen. Tijdens deze gehele periode heeft de provincie als toezichthouder ons steeds beoordeeld met 'verschoonbaar', omdat de reden van achterstand niet aan ons als gemeente toe te rekenen is. De provincie geeft wel aan dat wij tot uiterlijk 1 januari 2022 de tijd hebben om de achterstand in te lopen.

Vraag 2: Voor hoeveel statushouders moet u in de eerste helft van 2021 een passende woning vinden?

Antwoord: De taakstelling voor de eerste helft van 2021 bedraagt 119 personen. Daarnaast dienen we in de loop van 2021 de overgebleven achterstand (14 personen) ook te huisvesten. Zoals hierboven beschreven is voldoende koppelingen van statushouders een belangrijke randvoorwaarde om deze taakstelling ook daadwerkelijk te kunnen invullen. Onze inzet is erop gericht om elke statushouder die aan onze gemeente gekoppeld wordt, binnen redelijke termijn van een passende woning te voorzien.

Vraag 3: Welke extra maatregelen gaat uw College nemen om de achterstand het komend halfjaar weg te werken?

Antwoord: Zoals uit de beantwoording van de eerste vraag blijkt, zijn alle statushouders die gekoppeld zijn aan onze gemeente ook gehuisvest. Door die inzet hebben we niet alleen de reguliere taakstelling behaald maar ook de achterstand al grotendeels weggewerkt. We werken daarin samen met de corporaties die zich inzetten om voldoende passende woningen toe te wijzen aan deze doelgroep. Die lijn zetten we ook dit jaar voort.

Daarnaast blijft het College aandacht vragen bij Provincie en Rijk, voor een goed systeem op Rijksniveau rond de taakstelling en koppelingen. Zodat dit soort onnodige achterstanden, en daarmee pieken in de taakstelling en hogere druk op de woningmarkt, in de toekomst voorkomen worden.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch,
De gemeentesecretaris, De burgemeester,

drs. B. van der Ploeg

drs. J.M.L.N. Mikkers

Bijlage: